

Izhaja vsak dan, udi ob nedeljih in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadstropje. — Dopsi naj se pošljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcija Ista Edinost. — Tisk tiskarni Edinost. — Naročnina znača na mesec L 3—, pol leta L 18— in celo leto L 35—. — Telefon uredništva in uprave Stev. 11-57.

EDINOST

D'Annunzijeva aneksija Reke v italijanski zbornici.

Nejasnost poročil o reških dogodkih. - Italijanska vlada obsoja D'Annunzijevu pustolovstvo in izraža solidarnost z zavezniški.

Ko to piše, še nismo nikakršnih novih vesti z Reke, in naj posnamemo zato nekatera značilnejše točke iz poročil tukajšnjih italijskih listov.

Kakor je razvidno iz poročila »Ere Nuove«, se je vsa stvar pripravljala že dalje časa. Urednik »Ere Nuove«, Salvatore Sibilia, se je odpeljal v petek ponoči iz Trsta v furlanske Ronke, kjer so se zbirali sardinski grenadiri in drugi vojaki, ki so potem odrinili proti Reki in žnjimi vred tudi omenjeni poročevalci. D'Annunzio je prispel v Ronke že v petek ob 6 in sicer iz Benetek. Vojaštvo, ki je hotelo v Reku, ni imelo na razpolago avtomobilov, ker jih je povelenik avtomobilskega parka v Palmonovi ni hotel dati na razpolago; pozneje pa si jih je preskrbelo na drug način. Okoli 4 zjutraj so čete odrinile proti Reki. V Nabrežini so vzele s seboj dva oklopna avtomobila, v Podgradu v Istri pa štiri. Grenadirov je vodil neki major. Med potjo se jim je še vedno priključevalo vojaštvo. Priključiti se jim ni hotel eskadron konjenice »Piemonte Reale«, ki so ga srečali, pač pa so, storili to ardit i s klicem: »Od Št. Petra do monja so italijanski ardiți z vami!« Ko je bilo že videti reški začet, je oni major poveleniku D'Annunziju predstvil častnike.

Iz Reke so prisli vojaštvo naproti reški pustolovci, ki so čakali že od juntranjega sveta na prišlete. Oblečeni so bili po ardiško ali pa v civilnih oblikeh. Proti prihajajočim poslani oddelki brigade »Sesia« z oklopнимi avtomobili so se priključili nepokornejem. Ob moci je zavestil vojaštvo italijanski povelenik na Reku, general Pittaluga z besedami: »Vaš čin more na neveračunljiv način očakovati Italijo!« Grenadinskega majorja pa je opomnil na njegovo dolžnost napram domovini. Major mu je odgovoril: »General, jaz in moji grenadiri smo tu, da storimo svojo dolžnost napram domovini.« General je obrnen tudi proti D'Annunziju, nadaljeval: »Preprečiti moram vaš pohod za vsako ceno, tudi z orožjem,« naskar mu je odgovoril D'Annunzio: »Če želite prelavit italijanska kriča (kačoč na svoja vojna odlikovanja) ni boljšega cilja kot je trak moje zlate hrabrostne svetline in značja vojnega pohabljenca.« General je stisnil D'Annunziju roko, izražajoč željo, da bi se urestili njegove sanje, in se potem uklonil. Vojaštvo je generalu prezentiralo in odšlo proti Reki.

Angleška straža pred guvernerjevo palačo se je umeknila, nakar so, kakor pravi »Erin«, poročevalc, z vojaškimi častmi sneli angleško in francosko zastavo, da je ostala samo italijanska. Z balkona guvernerske palače so potem govorili predsednik laškega narodnega sveta dr. Grossich, župan dr. Vio, in predsednik dr. Gorički.

Cim je bila seja zaključena, je general Abbracci, ki se je za hip odstranil iz dvorane, zopet vstopil in takoj prečital ministarskemu predsedniku neko brzojavku. Nitti je razburjeno zapustil dvorano in je takoj odšel v palac Braschi.

Po zbornitih hodnikih, ki so sedaj napoljeni, se je govorilo, da je imel ministarski predsednik že včeraj podrobne vesti o dogodu.

»Epoca piše: Ze nekaj časa se je govorilo, da odidejo v Reko posebni oddelki, sestavljeni od moštva in častnikov iz Barija, Jakina in drugih primorskih mest. Vlada in poslanci niso danes v zbornici skrivali svojih skrb zaradi Reke. Govorilo se je: Imamo že v Reki generala Pittaluga z eno brigado pešcev, enim eskadronom konjice in z nekaterimi posebnimi oddelki. Ciz zirona na neprilike, ki jih lahko prinese d'Annunzijev posredovanje Italiji, posebno v tem času, je jasno, da je Pittaluge dolžnost, da ustavi D'Annunzija in da ga poslije domov. Če je to naredil, ni nobenega, ki bi ne videl, kakšen vtisk bo to napravilo doma in zunaj; če ni tega naredil, ter se je D'Annunziju posrečilo polasti se mesta, bo vsak razumel, da bi mogel povelenik zavezniških čet reagirati tudi s silo. Toda upajmo da ni.

Ostanek je velikanska zagata — zaključuje list — v katero lahko spravi Tittonija ta neprimeren in na noben način nedovoljen čas v najkodljivejšem času njegovih pogajanj z Lloydom Georgejem, ki je nalažel za to pršil v Pariz, in času, ko je Wilson daleč, ko obstoji zveza žnjima samo po kablogramih, ki se morajo pošljati v notranjost Zedinjenih držav, kjer predsedniki vedno menjajo kraj za svojo propagando.

Ta vest je naredila na poslanke — pripomnila list, kateremu je prišla ta vest po polnoma nepričakovano, ogromen vtisk. Povpraševali so se, kako je vendar mogel vojni minister, ki ima potom vrhovnega povelenišča pod nadzorstvom primirne zono, dovoliti D'Annunzijev odhod in zbiranje tolikih pustolovcev za pohod na Reko. Kakor je znano, so formalnosti, ki se morajo izvršiti, da se pride, ne pravimo v Reku, temveč samo v Trst, že zelo komplikirane; zato si poslanci niso mogli predstavljati, kako se je mogla ekspedicija sestaviti iz zadostnih oddelkov, izvzemši slučaj, da je ekspedicija osreda iz Ronk in da se je leta sestavila v večjim delu od istih grenadirjev, ki so pred kratkim dobili na svojo veliko žalost ukaz, da zapuste Reko.

»Sekološki komentira brzojavko, s katero je vlada ukazala, naj se pohod takoj ustavi, takole:

»Tudi v svojem stilu spominja ta brzojavka na uradna obžalovanja, ki jih je vlada dajala pričevati, ko so protovoljske skupine poizkušale, da zmešajo modre diplomatske račune. Cela zdognova našega preporoda je polna živih nestrnosti, odločnih zatajevan in udušitev. Bržkone konča tudi sedaj poizkušen čin D'Annunzija in njegovih pristašev v povelji za aretiranje in deportiranje arditov, braniteljev reškega italijanstva. Zaželjivo je na vsak način, da bi se moglo izogniti neverjam sporum. Toda upati se mora, pa naj se sodi politični pomen tega dogodka, kakor hoče, da bo to dokazalo brezkoristnost vseh kompromisov, s katerimi se poizkušala odveti mesti Reki pravica do izražanja svoje želje za združitev z materijo domovino.

Bilo je jasno, da bi bila odreka pravice povzročila obupno protestiranje. Obstojanje žalostne nujnosti, takšna je tudi nujnost, kateri se pokorava vlada, ko javlja potlačilne namene. Toda obstoje tudi neprepoljive pravice, katere zelo spoštujejo ravno tisti, ki so včasih prisiljeni, da preprečijo prisilno prilastitev. Obstojanje neudušljivi čuti, ki ne dovoljuje obupa nad bodočo usodo italijanske Reke.«

Poročevalc »Gazzette di Venezia« poroča o vtisku, ki ga je naredila vest o vstopu italijskih čet v Reko na italijansko zbornico takole: Vest o d'Annunzijevem vstopu v Reko je prišla v zbornico med govorom Di Giorgia. Državni podtagajnik Grassi je pranesel ministr-

skemu predsedniku brzojavku, ki je prinesla to vest. Nitti je ospuel, obstal in je nato udaril s pestjo po mizi. Bil je zelo razdrazen. Z vojnim ministrom, ki je stal pri njemu, je imel zelo dolgo pogovor.

Socijalistična skupina je takoj sklenila, da vpraša od vlade pojasnila, in Marangoni je predložil naslednje vprašanje: »Vprašamo ministrskega predsednika, koliko je resnice na časnikarski vesti o pohodu italijanskih pustolovcev na Reko.« Toda o vprašanju se ni razpravljalo.

»Idea Nazionale« pričuje D'Annunzijevu pismo, ki ga je prejela danes zjutraj po postri: »Kocka je padla. Ko dobiš to pismo, bom jaz že zasedel zvesto mesto. Vstajam mrzljeno in odhajam, ker je potrebno. Ziveti in dobro živeti niso potrebno. Jutranja zora bo sijajna. Objemljem te in objemljem v tebi iskrene tovariš. Tvoj Gabriele d'Annunzio.«

Na Montecitoriju vlada veliko razburjenje. Pričakujejo se novice. Raznesel se je glas, da je general Pepino Garibaldi na poti v Reku. Vest je izmišljena. Srečal sem ga sedaj. General se je vrnil v spremstvu prijateljev iz restavrant »Umberto.«

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo ponoči 40 kamionov z grenadirji in ardit s strojnircami in oklopni avtomobili pod D'Annunzijevim poveleništvom v Reku, ker se jim je posrečilo zlomiti vsak odpor. V Reku se vzpostavlja red, je nadaljeval Pittaluga, in ta sem še večno povelenik. (Komentiranje.)

Ob 14.30 je prišla druga brzojavka vojnemu ministru od generala Di Robilanta, v kateri je leta javljal, da se je odpeljalo

od stricnika Ivana. — Spacapan Slava, Gorica, ul. Levada 29, od Strukelja. — Spacapan Marija, Sv. Kriz, Plače pri Ajdovščini, od brata Jozeta, Tolmin 109 L, od sina Alfreda. — Toceli Marija, Zadar, Dalmacija, od sina Ivana. — Tomazič Anka, Gorica, ul. Sv. Antona 12, od Josipa Demarin. — Tratnik Ivan, Trst, via S. Anastasio 2, od Edvarda. — Turina Olga, Rijeka, piazza Elisabetta 2 III, od brata Oskarja. — Turner Nande, Kiana, Istra.

— Tušek Marija, Gorie, p. Cirkno 70, od Ivana. — Valentič Marija, učiteljica, Škedenj 437, Trst, od Leandra Godine. — Vajentič Katarina, Trnink 5, Podbrdo, od sina Franca. — Vonk Ivan, Trst, posta centrale, espedicije Glornati od Edwarda. — Zavadlav Matilda, Stančičevi pri Gorici, od brata Leopolda. — Zec Lavoslava, Moščenčka Draga, Istra, od Tončića. — Zidarčič Vinko, učitelj, Pican, Istra, Pazin, od Čiprana. V Rusiji je od 13. avgusta 1916. 25. avgusta je stopil v srbsko kraljevino in vstopil v jugoslovanski bataljon v Kijevu; tam ostal do 13. junija 1918, ko je stopil v rusko armeado in bil tam do 10. decembra 1918. Isti dan stopil v Tomsku v 1. jugoslovanski polk Matije Gubca. — Zakelj Andrej, Ledine, Idrija, od sina Radivoja. — Žgaga Frančička, Trnink, Podbrdo od Franca Valentinčiča. — Rodina Pless, Devin, pozdrav od sinov dr. Ivana in Ludovika Pless. — Rodina Horvat, Trst, od sina Oresta. — Rodina Susterš, Trst, od sina Franca. — Dr. Antončič Anton, odvetnik, Krk (ali Omčič), o. Krk, od poročnika Ilijice. — Ilijic Ježena, Omčič, o. Krk, od poročnika Ilijice. — Trpin Antonija, učiteljica, Idrija 232, od učitelja Iv. Gabrovčiča, naj se možnosti priglasi na dr. Steiče, Sp. Šiška 172.

Živilna upravljavska komisija.

za teden od 15. do 20. septembra 1919.

(Prečiščene se Št. 12 živilske izkaznice.)

Testedine: 50 dkg po 1'30 lir/kg.

Riz: 1 kg po 1'15 lir/kg.

Sladkor: 15 dkg po 470 lir/kg.

Losoš: v posodah po okoli pol kg po 2'25 lir posoda na izkaznico.

Ježik: V skratkah po okoli pol kg po 4 lire skratija na izkaznico.

Po iztevi, z ozrom na možnost, ki se nujha v skladu, se dobijo: 1 zavoj sladnih biškotov, po stot. zavoj.

Razum tega se bodo razdeljevala v razprodajalnih aprovizacijskih komisijsih, v prodajalnih dežavskih zadruge, občinske konsumne zadruge, zadruge državnih uradnikov, Julijanske zadruge, zadruge Škedenskih delavec v konsumnega sklopa "Panache" del Lloyd tudi naslednja živila:

Kava: 10 dkg po 12— lir/kg.

Cikorija: 30 dkg po 2— lir/kg.

Ekstrakt holandske kave marka Italia: 1 zavoj (60 gramov) na posebo po 50 stotin zavoj.

Leča: 30 dkg po 2— lir/kg.

Stanina: 15 dkg po 8'20 lir/kg.

Trebušnina (panceta): 15 dkg po 8'20 lir/kg.

Cisto oljino olje: 20 cl na posebo po 5'50 lir/liter.

Kis: četrt liter po 1'40 lir.

Kondenzirano mleko, sladko: 1 posedica na odmerk živilske izkaznice in sicer: prvo vrsto sladko kondenzirano mleko (marka Mercurio in marka Nutricei) po 290 lir posodica; kondenzirano, nestaklo mleko (marka Colombo) v posodah po 1 kg po 470 lir posoda.

Jajca: 1 jajce na odmerek po 56 stot.

Sveče: I sveča na odmerek po 26 stot. komad.

Zivila ki se razdele posestnikom uhožniških izkaznic: sladkor, kava, cikorija, ekstrakt holandske kave marka Italia, kis in sveče.

V ribljih tržnicah: Nasoljene velike sardelle po 10 stot. ena. Nasoljene maljne sardelle po 5 stot. ena.

Prodaja kruha na začasne izkaznice.

Tisti, ki nimajo v Trstu stalnega bivališča in ki imajo začasne izkaznice za kruh (izkaznice za tuče), ne bodo mogli kupovati svojega odmerka kruha v vseh pekarnah, ampak samo pri pekih, ki sami pečejo kruh. S tem se opozarjajo tudi vsi razprodajalci kruha, da se odvzame pravica do predalne razprodaje kruha onim, ki bi se ne držali teh določil.

Nova vložovanja pri razprodajalnih aprovizacijskih komisijsih in pri raznih zadragah.

Osebe, ki imajo živilsko izkaznico, s katero pa ne kupujejo sedaj živil v razprodajalnih aprovizacijskih komisijsih tržaške občine ali v prodajalnih gospodarskih združjih, ki sedaj žele kupovati tisa živila, katera razdeljujejo omenjene prodajalne, naj pusti svojo živilsko izkaznico v prodajalni, kjer hocijo kupovati, da jih ta vpše pri uradu za živilske izkaznice v ulici delta Venet 3 in za kontrolo na konzervnem uradu za aprovizacijske komisijske (prosta luka, trgovski odsek).

Razdeljevanje petroleja.

Izkaznice št. 48, že v rokah odjemalcev, veltajo do včetega pondeljka 22. septembra 1919. Cene: za mesto in predmestje 88 stotinik za liter; za razprodajalce bolj oddaljenega predmestja, kar kar ze minuli teden objavljen, 90 stot. za liter; za okoliš 94 stot. za liter.

Vnovič se pozivajo vsi razprodajalci petroleja brez izjeme, da postavijo na vidnen mestu v trgovini tablico s cennimi petroleji. Izkaznice se bodo kontrolirale v ulici Cassi di Risparmio 13, II. nadst., samo do torka 23. septembra. Razprodajalcem petroleja, ki bi iz kakšnegakoli vzroka ne prinesel izkaznice na kontrolni urad do 23. septembra, se kratekmalo odvzame pravica do nadaljnje razprodaje petroleja.

Domäne vesti.

Včerajšnji dan je bil v Trstu miren. Videti je bilo precej zastav, v proslavo reške samoaneksije.

Orožje, patroni in eksplozivni predmeti. Generalni civilni komisar za Julijsko Benečijo je postal poveljniku kraljevih karabinjerjev v Trstu in okrajnim civilnim komisarjem okrožnico, s katero opozarja omenjene oblasti, naj se strogo drže odlokov, izdanih od prejšnjega vojaškega gubernatorja, glede izročitve vsega orožja in vseh eksplozivnih predmetov, ki se nahajajo v posesti zasebnikov in zasebnih organizacij. Okrožnica navaja, da zapadejo kršitev teh odlokov aretacij in strogim kaznim.

Nadomestitev namestnika tukajšnjega komisarja. Uradni "Osservatore" objavlja: Generalni civilni komisar naznana, da njegovega namestnika, dr. Adolfa Beria lahko nadomestuje v službi odstotnosti ali potrebe državnih svetnik, odvetnik Dominik Barone.

Italijanska učiteljska mesta v inozemstvu. Civilni komisariat nas napreša, naj objavimo, da je minister za zunanje zadeve otvoril z včetkom 5. septembra 1919. načrti na 30 mest za učitelje in 25

mest za učiteljice v kraljevih početnih italijskih Šolah v inozemstvu (možki in ženski začetniki in tudiški tečaj in otroški vrtec). Rok, določen za natečaj, poteka dne 10. oktobra 1919. Nadaljnje informacije poda kabinetni odsek pri civilnem komisarijatu v ulici 30. oktobra.

Ameriška darila prisobčimo zaradi pomakanja prostora v današnji številki Jurij.

Razpis natečaja za babiška mesta. Do 10. oktobra je razpisani natečaj za 3 prazna mesta občinskih babic in sicer: za staromestni okraj, okraj pri Sv. Ani in bazovški okraj. Letna plača za mesto v staromestnem okraju znaša 500 lir, za okraj pri Sv. Ani 600 lir in za bazovški okraj 350 lir, dreginska doklada za prva dva okraja 350 lir, za okraj pri Sv. Ani pa 714 lir. Prosilke naj uvože svoje prošnje, koljkovane z žilnim kolkom in opremljene z vsemi potrebnimi izprizvečali pristojbenim občinskemu uradu.

Izpremljeno prímljalo. Generalni civilni komisar za Julijsko Benečijo je dovolil Josipu Bassichu, rojenemu 18. marca 1880. v Oprtlju, pristojnemu v Trstu, njegovemu soprigu Francuški, rojeni Frank, in njihovemu mladostnemu otroku Karoli in Aleksandru izpremljeno prímljalo v Bassicu.

S Snežniku. Pod Snežnikom, ki so ga italijanske vojaške oblasti prekrstile v Monte nevoso, se nahaja na nekem križopisu na trani nabit tabla, ki nosi napis: »Monte nevoso«. Na tabli, poleg napisa, je tudi roka. Skoda pa je, da kaže roka v ravno nasprotno smer, zakaj tablo so vojaki napolili pomotoma narobe. Seveda je zelo nerodno čitat na napis in upati je, da bo vendar prišel kdaj ob oblasti mimo, ki bo opazil pomoto.

Sladkor za vinogradniško porabo. Tržaška kmetijska družba naznana: Ker je trgovca zbornica izjavila, da se mora dati sladkorja vsem poljedelcem, se naznana, da bodo dobili sladkor vsi poljedelci kakršnesobi narodnosti, tuči če niso platični članarini. Tako bo tudi v merjenju sladkorja v moštu.

Prečišča zasegi žita. Uradni "Osservatore" je narečo generalnega civilnega komisara o zasegi (rekviziciji) žita. Ker je stvar važna za naše ljudstvo, objavimo naredbo v celoti v številki živila našega lista.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV. obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni, ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov, spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo, katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 1910. Oni,

ki imajo pravico do nagrobnih kamnov, spomenkov,

spominskih plošč itd., morajo predložiti izkazilo,

katero izda odsek X. tukajšnjega magistrata in s katerim, morejo izkazati, da so lastniki omenjenih predmetov, katere lahko vzamejo iz pokopališča do 31. oktobra. Po 1. novembra ne bodo morete stranke več dvigniti nagrobnih kamnov, ki ostanejo na razpolago občini, katera ih preda na javni dražbi.

Prekop predela XV. na občinskem pokopališču pri Sv. Ani. V kratkem se prekoplie predel XV.

obč. pokopališča, kjer ležijo ostanki trupel, pokopanih od 15. februarja do 26. decembra 19

Naše gledališče. Finžgarjeva ljudska zgodba »Veriga« je srednji žela obilo priznanja. Nastop igralcev nam je dokazal, da zmoreno veliko tudi s samimi domačimi možmi. Ocena nam je objavljena za torkovo številko. — Nato, ob 20 se igra ponovni. Opazujamo občinstvo, da je to zadnja predstava po poznej te igre, ker se popoldanske predstave pozneje zoper vplejajo. Pritakujemo, da se današnje predstave odeleže tudi okoličnosti v večjemu številu, ker se predstava konča okoli 22, kar je razmeroma že zelo zdognjena ura.

Selitveni urad posluje vsak delavnik od 9-12 in od 15-17 v ulici Torre bianca št. 39 L nadstr., pri Tržaškem podpornem in bračnem društvu.

Glasbeno šola GM. Na splošno željo se nadaljuje z vpisovanjem v Glasbeno šolo tudi v torek in sredo dne 16. in 17. t. m., vsakikrat od 17. do 20. Tako bo omogočeno omniki, ki se dosega niso mogli prijaviti radi zaposlenosti ob prej dočenih vpisovalnih urah, in ravno tako tudi onim, ki že pripadajo učnemu zavodu iz prejšnjih let, da se ob omenjenih dnevnih prijavijo v šolskih prestorih ul. Giorgio Galatti 20 polnadstv. — Naznanih urnika v četrtek 18. t. m., ob 14. Izjemoma se bo, za one, ki so sedaj odštni, vršilo vpisovanje tudi pozneje od časa do časa.

Kmetijska začrta v Trstu. S socialistnodemokratske strani smo prejeli: V nedeljo, 14. t. m., ob 10 seja odbora v Delavskem domu v prostorih Ljudskega oda.

Začetek šolskega leta na ljubljanskih šolah. Po odredbi poverjenika za uk in bogočastie se začne šolsko leto 1919-1920 z vpisovanjem dne 22. septembra leta 1919. Ta začetek velja za vse javne in zasebne srednje šole in za vse ljudske šole, ki so na kraju srednjih oziroma meščanskih šol. Ostale ljudske šole začnejo šolsko leto v normalnem terminu. Na obeh ljubljanskih gimnazijah, to je na humanistični gimnaziji v Tomanova ulici in na realni gimnaziji na Poljanski cesti, se prične šolsko leto 1919-1920 dne 22. septembra t. l. z vpisovanjem v I. razred. V II.-IV. razred se bodo vpisovali učenci dne 25. v V.-VIII. razred dne 26. septembra. Sprejemni izpit za prvi razred se vrši 23. ponavljajši, dodatni in sprejemni izpit v II.-VIII. razred pa 24. septembra. Otvoritveni sv. maša bo 27., redni pouk se pridne v ponedeljek, dne 29. septembra. Na državni realni gimnaziji z nemškim učnim jezikom v Ljubljani se prične šolsko leto 22. septembra. Vpisovanje v I. raz. bo 23., sprejemni izpit za I. raz. dne 24., vpisovanje v II.-VIII. razred dne 26., ponavljajši in dopolnilni izpit pa dne 25. in 26. septembra. Otvoritveni sv. maša bo 27., redni pouk pa 29. septembra. Na državni obrtni šoli v Ljubljani se prične šolsko leto 1919-1920 dne 19. t. m. Otvorjeni bodo naščni oddelki: 1. višja stavbna šola; 2. višja strojna šola; 3. stavn. rokodelska šola; 4. strojno delovodska šola; 5. elektrotehnična delovodska šola; 6. mizarska mojstrska šola; 7. kiparska šola; 8. Zenska obrtna šola; 9. javna risarska šola. Vpisovanje bo od 15. do 17. t. m. po redu, ki je razviden iz tozadevnega razгласa v Uradnem listu št. 141 z dne 3. t. m. Na državni gimnaziji v Krajišu se prične šolsko leto 1919-1920 dne 22. septembra t. l. z vpisovanjem novih učencev v I. razred od 8. do 10. ure in sledičnimi sprejemnimi izpiti. 24. septembra se vrše ponavljajši, dodatni in sprejemni izpit v II.-VIII. razred, vpisovali pa se bodo učenci v te razredje dne 25. septembra. Otvoritveni sv. maša bo 26. septembra ob 8. uri v z. mazurski kapeli.

Kdo ve kaj? Viktor Tornič, rojen 4. 1888. v Trstu, se je nazajal pri 4. stotini 5. domobranskega pešpolka, vojna pošta 48, v Karpatih. Od 23. marca 1915. dole ni nikakršnih vesti več o njem. Kdo bi kaj vedel o nem, naj sporoči njegovu materi Antonijl vd. Tornič, Trst, Oberdankov trg št. 2, Narodni dom.

Tajne družbe. Dva neznanca sta prijela za vozilček, ki ga je pustil neki Ivan Degraesi na cesti v ulici sv. Sebastiana, in se žejmo odpeljati. Vozilček je bil vreden 150 lir. — Gospa Marija Radoslovič toži svojim prijateljicam, kaj bo počela to zimo, ker so ji neznanici trgovci odnesli iz zaprtega stanovanja kožuh in druge oblike. Tatje so seveda utonili vrata, da so prišli v stanovanje. — V pretekli noti so vodri s ponarejenimi ključi v stanovanje Marije Basevi neznan tatovi in ukradli mnogo perila v vrednosti 2100 lir. — Nekaj slatkinega se je pripeljalo tudi v ulici Chiozza Ani Chiappa, kateri je zmankalo tudi precej perila; škoda, ki jo trpi Chiappa, znaša nad 2000 lir. — Iz trgovine Romualda Lusicha je spremenil tam odnesel nekotiko kg žice v vrednosti 150 lir.

Pod voz je padel v ulici Tesa Fran Gerdol, star 50 let, stanovanec v ulici Sette fontane št. 176. Neki mladenič mu je pomagal iti domov in od tam so ga prepeljali v bolnišnico. Spahnil si je levo roko in nogo v kolenu. Sprejeli so ga v X. oddelek mestne bolnišnice.

Fazite na listnici! Klement Lucenac, stanovanec v ulici Mazzini št. 7, je včeraj izgubil listnico, v kateri je imel 1500 lir. Izgubo je javil karantinjerjem.

Avtomobilski nesreča. Včeraj ob 15 je odšel iz Izole proti Trstu avtomobil industrijalca Ivana Degraessija iz Izole. Znjim so se še pelljali v avtomobilu njegova soproga Lalka, starca 20 let in neki Josip Kobal. Ko je avtomobil prvočkal do ovinka na škofijski cesti je Šofer bistro obrnil, hoteč se izogniti nekemu vojaškemu kamicemu, ki jima je dirjal nasproti. Kamion je srečno zdirjal naprej, toda Degraessijev avtomobil je v naglici zadel ob cestni kamen in zaletel s ceste na travnik. Degraassi in Kobal sta odletela približno 7 metrov v stran, dočim sta gospa Degraessi in Šofer ostala pod avtomobilom. K sreči so nekateri delavci, takoj prihiteli k avtomobilu in izvleki nesrečnike izpod njega. Šofer, Hamerle se je težko poškodoval, in ranil na več delih telesa. Gospa si je zlomila levo nogo in dobila težke notranje poškodbe. Odpeljali jo ju v mestno bolnišnico, so jih sprejeli v X. oddelek.

Gospodarstvo.

Tržaška kmetijska družba.

Ako se ozremo po naših vinogradih, vidimo, da je povsod tako, kakor bi moralo biti. Dasi kaže v nekaterih krajih prav dobro, opazamo zoper drugie, da je mnogo gnilega in nerazvitega grožja, in marsikartvinogradnik temu čudi, da je sosedovo grožje tako lepo, a njegovo tako slablo, dasi je spomladis vse tako lepo kazalo.

Da je temu tako, pa si je kriv večinoma vinogradnik sam, in posebno oni, ki ni žepkal o pravem času, ki ni skropil po zadnjem dežju.

Da grožje vneje, je pa krivo deloma tudi to, da se ne pozavljajo kiseljak. Ta malo črni je začel le-

tos že jeko zgodaj svoje malopridno delo in še pred zadnjim dežjem smo opažali poleg prevrtilih jagod, ki so kasneje začele gniti.

Ze meseca majnika se opažajo na trtnem zarožju majniki zapredki, v katerih se nahajajo male gošenice. Te gošenice je treba tedaj umčevati. Pokončujejo se s tem, da jih stiskamo. Ta gošenica, ki je pravimo tudi grozdni zavijad, je temno-mesnate barve ter izjeda lagode posebno na krasno zorečih vrstah. Meseca junija se zabubi, a v prvi polovici julija se izprezemi v metulja, ki nese jača na že razviti grozdje. Iz teh jač se zoper izleže gošenica, ki izjeda jedogdo za jagodo. Prevrtano grozdje postane kislo in rado gnije in odpada. V tem mesecu se spusti črv na trtno skorjo, ki se zaprede in prezimi. Ako ga ne bomo pokončevali, bo izlezel prihodnjega majnika zoper kot nočni metuli, ki bo zoper znesel jača na zarožju itd.

Kjer zapazimo prevrtilo jagodo, ga moramo iskiti, dokler ga ne najdemo, in izvleči ga iz iglo ali stinski, oziroma ker bo skrit čez zimo v trtni skorji, moramo skorjo očistiti po zimi.

Poleti pa ga moramo že od majnika naprej in do konca julija lovit po znemni načini z nočnimi svetilkami. To pa morajo delati vsi vinogradniki v istem kraju, ker drugače ne pomaga nič. Ko skropimo proti peronospori, je ji dodati 2% tobačnega ekstraka.

Nekateri skropijo zarod s »stanatom« ali tudi bohčetom, kar pa škodi tudi žuželjam, ki obavljajo oplojevanje cvetja.

Kdor ima grozdje močno napadeno od črvja, bo storil najbolje da trga, dokler se črv še nahaja v jagodi, da se potem s prešanjem grozdja in vremem mošta pokonča.

Gnilo grozdje se preča posebej in mu se doda malo dobrega mošta, da povreje, ter ga je treba večkrat pretreči, da se očisti.

Ker ima ga gnilo in zeleno grozdje malo sladkorja, mu bomo tega še dodali na vsak bl par kilogramov, ter bomo tako dobili bolje vino, koši vsem, da se iz enega kilograma sladkorja v moštu načravi 0,48 kg alkohola, 0,46 kg odšivenega kisline, 0,03 kg glicerina, 0,01 kg celuloze, tolše, beljakovine, 0,006 pantarrove kislino itd. Sladkorja bomo pa dodali mošči le tedaj, ako ga manj kot 10-12%, kar bomo doznali s pomočjo moštne vase. Stopinje sladkorja, ki nam jih pokazuje moščomer, pomnožimo s številko 6 in dobijeno število delimo z 10. Teko dobimo število volumenskih stopinj alkohola, ki ga bo imelo bodoče vino. Pri merjenju morem imeti mošč 175°C topote.

Moshtomer se dobri pri optikih ter bi ga moral imeti vsak vinogradnik, ki prodaja mošč po vsebinski sladkorja in vino po volumenskih procentih ali stopinjah alkohola.

Ce ne predrag, ga bo kupila tudi naša družba in bo merila mošč svojih članov, ki so plačali članarino za tekoče leto.

Borzna poročila.

Trst, dne 13. septembra 1919.

Tečaji:

Jadranska banka	250—255
Cosulich (Austroamericana)	465—475
Dalmatia (Parob. dr.)	300—310
Gerolimich	1450—1500
Lloyd	900—920
Lusino	1470—1520
Martinolich	390 nom.
Navigatione Libera Triestina	1450—1500
Oceania	420—440
Premuda	600—620
Tričevič	520—540
Assicurazioni Generali	16500—16750
Riunione Adriatica	3075—3150
Ampelea	430—450
Cement Dalmatia	285—295
Cement Spalato	350—345
Cistilnica petroleja (Raff. Olii Mis.)	1750—1800
Cistilnica riža (Piantura riso)	235—300
Krka	393—398
Tržaški Tramway	210—220
Tržaška tvorница olja	950—1000

Slovensko delavsko in obrtniško konsumno in gospodarsko društvo „Jadran“

registrirana zadruga z omej. poročalom v Trstu ulica Industria št. 10

vabi na

izredni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 31. septembra 1919 ob 16 v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Stanje in vrednost deležev.
2. Izp. emenba vaute.
3. D. p. n. t. v. očuba.
4. Slučajnosti.

Ker so stvari na dnevnem redu zelo važne, prosi obilne udeležbe

ODBOR.

zadružna zadruga z neom. poročalom

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

28. septembra 1919 ob 16 v mlekarškem poslopu v Trnovem.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelnika.
3. Poročilo z izornista.
4. Od brezje računskega zaključka za leto 1918.
5. Poročilo o reviji „Zvez“.
6. Vo. it v načelniku.
7. Volitev načelnika.
8. Slučajno ti.

V TRNOVEM, 15. septembra 1919.

Barovi.

— V počasjenju spomina Slavice Stavkove daje rodbina Kraševic L 30 — za Dlžisko podporo izvršno.

— Denar hrani uprava.

OTON LAUPREECHT

KIRURG-ZOBOZDRAVNIK

se je vrnil

in sprejema od 9—1, 4—7 v

ul. San Nicolo 7, III. (Drehenje hita)

Telefon 104. Telefon 104.

Priporočljive tyrdke.

Mirodilnica

Mislej Franc, ul. S. Michele št. 26. Dobe se vsakrveni mirodilni predmeti po nizkih cenah. Co-piši, barve, firnež, parfumi, jesilova kisefina in vse druge kiseline, strup za umekanje miši in godan, mineralna voda, naftalin, milo, sveče, ščetki itd.

MEHANIČNA DELAVNICA.

Odkrovana livanica Osvaldella. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Pročračeni.

KNJIGOVEZNICA.

Pietro Pipan, Trst ulica Valdovira 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelka. Vpisniki (registri) posebna sistema.

MAJOLICNE PEČI IN STEDILNIKI.

M. Zeppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Načolica izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne.

PAPIR.